

Sayı : E-22690711-155.01.01.01[532]-65885
Konu : Damga Vergisi İstisna Uygulaması

21.08.2024

ADALET BAKANLIĞINA
(Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü)

Başkanlığımıza bağlı vergi dairesi başkanlıkları ve vergi dairesi müdürlüklerine yapılan başvurulardan, kira tahsili, tahliye davası vb. sebeplerle icra dairelerine/mahkemelere ibraz edilen mesken kira sözleşmeleri üzerinden damga vergisi tahsilinin istenildiği, bu sözleşmelerin resmi dairelere ibraz edilmesi nedeniyle damga vergisinin doğduğu gerekçesiyle ilgili icra daireleri/mahkemelerce işlem yapılmaktan imtina edildiği, bu durumda mükelleflerin ya söz konusu damga vergilerini ödedikleri ya da sözleşmelerin istisna olduğuna dair yazı talep ettikleri anlaşılmış olup, hatalı vergilendirme ve gereksiz iş yükü artışına neden olduğu anlaşılan konu hakkında aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu; 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılacağı ve buna göre tabloda yazılı vergisinin bulunacağı; 9 uncu maddesinde, bu Kanuna ekli (2) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisinden müstesna olduğu; 26 ncı maddesinde, resmi dairelerin ilgili memurları kendilerine ibraz edilen kağıtların damga vergisini aramaya ve vergisi hiç ödenmemiş veya noksan ödenmiş olanları bir tutanakla tesbit etmeye veya bunları tutanağı düzenlemek üzere, vergi dairesine göndermeye mecbur olduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Anılan Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "IV.Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (31) numaralı fıkrasında, dernek ve vakıflarca yerleşim yeri, gerçek kişilerce mesken olarak kullanılmak üzere kiralanın ve iktisadî işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatların; (32) numaralı fıkrasında, gelir vergisinden muaf esnaf, muaf serbest meslek erbabı ile basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından işyeri olarak kullanılmak üzere kiralanın ve iktisadî işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatların; (34) numaralı fıkrasında ise ticarî, ziraî veya meslekî faaliyetlere ilişkin olmamak şartıyla gerçek kişiler arasında düzenlenen akitlerle ilgili kâğıtların (Söz konusu kâğıtlar, resmi dairelere veya noterlere ibraz edildikleri takdirde bu tarih itibarıyla vergiye tâbi tutulur ve ibraz edenlerce ödenir.) damga vergisinden istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Konuyla ilgili olarak, 29/9/2016 tarihli ve 29842 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 60 Seri No.lu Damga Vergisi Genel Tebliğinin "İstisnalara ilişkin düzenlemeler" başlıklı 9 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasında, "6728 sayılı Kanunun 29/c-7 ve 8 maddeleriyle yapılan değişikliklerle; 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "IV.Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (31) ve (32) numaralı fıkralarında yer alan "kira mukavelenameleri." ibareleri "kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar." şeklinde değiştirilmiştir. Söz konusu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: TDTGSRD2S14XRYI

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/gelir-idaresi-ebys>

Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya Ankara

Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 - 22

e-Posta : emrullah.vergili@gelirler.gov.tr İnternet Adresi : <https://gib.gov.tr>

KEP Adresi : gib@hs01.kep.tr

Bilgi için: Emrullah VERGİLİ

Devlet Gelir Uzmanı

(105 Şb.)

Telefon No: 0(312)415 30 00/3669

(31) numaralı fıkra, "Dernek ve vakıflarca yerleşim yeri, gerçek kişilerce mesken olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadi işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar." halini, (32) numaralı fıkra ise, "Gelir vergisinden muaf esnaf, muaf serbest meslek erbabı ile basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından işyeri olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadi işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar." halini almıştır. Buna göre, damga vergisinden istisna olan söz konusu kira sözleşmelerinden, bu sözleşmelerdeki kefalet şerhleri ve teminat taahhütleri nedeniyle de damga vergisi alınmayacaktır." şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun (IV) üncü bölümünde yer alan söz konusu fıkraların her biri damga vergisine tabi kağıtlara ilişkin farklı istisnaları düzenlemektedir.

Bu itibarla, (31) numaralı fıkrada dernek ve vakıflarca yerleşim yeri, gerçek kişilerce mesken olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadî işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ve (32) numaralı fıkrada gelir vergisinden muaf esnaf, muaf serbest meslek erbabı ile basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından işyeri olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadî işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira sözleşmelerine istisnanın ayrıca düzenlendiği dikkate alındığında, bu fıkralarda sayılan kira sözleşmelerine, (34) numaralı fıkrada sayılan sözleşmeler için uygulanacak olan parantez içi resmi dairelere veya noterlere ibraz edildikleri takdirde damga vergisine tabi olacağı hükmünün uygulanması mümkün değildir.

Dolayısıyla dernek ve vakıflarca yerleşim yeri, gerçek kişilerce mesken olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadî işletmelere dahil olmayan taşınmazlar, gelir vergisinden muaf esnaf, muaf serbest meslek erbabı ile basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından işyeri olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadî işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatları içeren kira sözleşmelerinin resmi dairelere ibrazı durumunda damga vergisi alınması mümkün bulunmamaktadır. Ancak (31) ve (32) numaralı fıkralarda belirtilen kira sözleşmelerine ilişkin istisna kapsamında yer almayıp ticari, zirai veya mesleki faaliyetlere ilişkin olmayan ve gerçek kişiler arasında düzenlenen sözleşmelere ait damga vergisinin, bu sözleşmelerin noterlere ya da resmi dairelere ibrazı üzerine, ibraz edenden aranacağı tabiidir.

Diğer taraftan, yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde damga vergisine tabi tutulması gereken kira sözleşmeleri bakımından, icra daireleri ve mahkemelerin; kira tahsili, tahliye davası vb. sebeplerle kendilerine ibraz edilen kira sözleşmeleri üzerinden damga vergisinin ödenip ödenmediğini araştırma, damga vergisi ödenmemiş ya da eksik ödendiği anlaşılan kağıtları bir yazı ile ilgili vergi dairesine bildirme sorumluluğu bulunmakla birlikte bu sorumluluğu yerine getirmeleri halinde söz konusu kağıtları işleme koyarak gerekli işlemlere devam etmeleri mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini ve mükellef mağduriyetlerinin ve gereksiz ihtilafların önüne geçilmesini teminen, uygulamaya esas olmak üzere söz konusu hususların icra dairelerine/mahkemelere duyurulması hususunda gereğini arz ederim.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: TDTGSRD2S14XRYI

Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya Ankara

Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 - 22

e-Posta : emrullah.vergili@gelirler.gov.tr İnternet Adresi : https://gib.gov.tr

KEP Adresi : gib@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/gelir-idaresi-ebys>

Bilgi için: Emrullah VERGİLİ

Devlet Gelir Uzmanı

(105 Şb.)

Telefon No: 0(312)415 30 00/3669

Mehmet ARABACI
Bakan a.
Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: TDTGSRD2S14XRYI

Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya Ankara

Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 - 22

e-Posta : emrullah.vergili@gelirler.gov.tr İnternet Adresi : https://gib.gov.tr

KEP Adresi : gib@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/gelir-idaresi-ebys>

Bilgi için: Emrullah VERGİLİ

Devlet Gelir Uzmanı

(105 Şb.)

Telefon No: 0(312)415 30 00/3669

